

ADMINISTRATIE
KAMP
ZEIST,
ALLE DAGEN
VAN
9 tot 11 u
BARAK 25.

De Kampbode

OPSTELRAAD
C. DEROUX
K. QUINTENS
A. VERBIST
E. WÈVE.

Moed in Lijden

Door Korp. Daan F. Boens.

II
Het naar de loopgraven trekken, ter-
wijl:

- „De nacht is als een muur,
die voor hun oog zou stijgen,
en zwart en breed is van den
grond tot in de lucht.
- „De heele strek is als een
doffe doodsbedruigen,
de nachtelijke stilte is vol
granaatgerucht.”

Dit eeuwig-wetende gaan in keeren,
word eentonig, word af-beulend.

Niets werkt zoo naïef op
de gedachten als het stand-vastig
door-ranmen van kamers,
als in liege dorpen wonen, als
brokken pinen ontmoeten langs
de nooit-eindende wegen!

Het nooit-zeker-zijn van-
morgen, — de beschietingen in de
loopgraven, de bombardementen
op de uitkooptoren, en dan
geen nieuws hebben van dezen die
in het bezette land verblijven, hoe
wilt-ge dat al die factoren iets
anders dan misnoegdheid en
bewering verwekken.

Ook die nachten, waar
van men schijft: „Daar is
niets gebeurd aan het front” — en
die u, o line dames, en gij brave
heeren, zeggen doet: „Maar zul-
len zij dan nooit den Duitcher
mit het land krijgen?” — die
nachten zijn atterig aan de vuur-
linie, die nachten zijn langer en
zwaarder dan de dood moet zijn!

En wat zien wij meer?
Wij hebben jongens, blijde lachend,
door een uitbarsting van grana-
ten, zien in stukken door de lucht
geslingerd worden. Wij hebben ook
jongens levend begraven gezien in
hun schuilplaats.

Zichier: — Wij hadden
twee dagen doorgebracht in mid-
delmatige kalme. Nu en dan
werd er een schot gelost, nu en
dan kwam een granaat onze
stellingen treffen. De jongens ke-
ken er zelfs niet op meer, en

bleven rustig hun pijpje rookend
voort-werken of wacht opbrekken
in hun hoekje.

Opeens, 't was tegen
vab-avond, kwam er een storm-
vraag ijzer en vuur neer-gedrotst
op een afdeeling van honderd
meters loopgraaf. Weer kwam
een vloed, — en daar scheurde
een luid gekerm door de lucht.
Niemand wist wat er eigenlijk
gebeurde. De stoutste gingen
voornit, en ginter, op vijf meters
van ons, zag men een schuil-
plaats, waar acht soldaten in-
gaten, toegesloten langs een zijde.
Blauw geroep — door het geluid
der bommen heen — kwam onze
voeren treffen. Wij werkten en
zwoegden, onder het alles ver-
mielden vuur, doch het bleef
vruchteloos...

(N. d. R. Hier heeft de mi-
litaire censuur een vieraal regels
geschraapt...) (Vrij België)

Alzoos het leven in de
loopgraven. En wanneer dan de
dagen om zijn, en zij smorgen het
gevaar ontvluchten, dan zie ik
ze op de lange wegen gaan, en ik
strampel zelf mede, zwiegend onder
den zwaren last van ransel en
wapens. Zij zijn afgelost! — Dit
simpele woord: „afgelost!” galmt
in hun ziele als een luide kreet
naar leven, op!

Door enkele dagen is al
het leed vergeten. Het zware nach-
telijke werk dat zij in de onmid-
delijke nabijheid van den vijand
verrichtten, — het bouwen van
verdeden-muren, het dijken en
delven, met spade en houweel,
het morren, het ploeken, het
schelden en zich in zweet sjanwen,
terwijl zij maar tegen-stribbelen,
is heen, verdwenen.

Zij zijn afgelost, — en
dolen langs den weg „als een
bende late prebikanten”, niet
wetend wat vertellen, en toch-
maar sprekend, onbewust-zich,
daar het gevaar nu toch een-
maal voorbij is.

Onbewust, zeg ik, want
„Hun ogen wijd-verdwaasd
verbranden hun gelaat.
„De grauwe lucht omfrangt
hun schouders en hun armen,
„en 't is of voor hun geest nog

steeds de Dood er staat:
Gij moet ze zien de
jongens, als zij dan in hun
schuur of in de barakken komen,
en hun bleke gezichten als ge-
concentreerd liggen in dit paar
wijd-laaierende areten-oogen! Gij
moet deze reactie van vrijheids-
waan op het dood-gevoel, lezen
kunnen in al hunne gebaren!

Deze mannen van
smarte met de „doornkroon”,
komen mit de hel terug op de aar-
de, en ze herkennen het zwarte
kruis van den molen, als een
schijnne langs den weg. Zij her-
kennen het als een oude vriend,
en herdenken den verren en toch
zoo dichtten avond, toen zij,
voortbij-passierend, naar de loop-
graven gingen. Hun groepje nu
is verminderd, kamraden zijn
gefallen. Zoo gaande, komen
zij thuis (hun tijdelijk tehuis meen
ik) en zijn dood-moe. Zij zien
de ledige plaatsen der gesneu-
velden, spreken wat over hen.

Ook zij hebben weinig tijd om kla-
gen, en weinige stonden nadien
liggen ze te slapen, en te ronken,
het lijf, waar ongedierte op kren-
welt, bloedrood en open krabbend.

Plots hoort men een gil
of een kreet van een broemer, die
het afbeulend tijfsperk der loop-
graven wederom doorwoelt in zijn
sloop. Akelig klinkt in de stilte,
die indrukwekkende, rust-storen-
de, onbewuste stemme.

Dan wordt het wer-
delijk nacht, en droom ik dat de
Grote Wereld, dankens-wol voor
de arme reeks barakken weder-
knielt, en langzaam vrome Rus-
sen prent op de mooie mannen-
lippen.

Dat dus het meest lij-
den doet, is niet de wrees te sterven.
Dit is geen smarte, het is zwakheit,
onwaardig van een mensch.

Ook het aldoor phy-
sieke wee, het afbeulen, het moe-
zijn, — het veroden, dat een
geesten wee is, — dan de onrust
over hen die we liefhebben, het
gemis van 't dagelijksche gemak
van binnen-leventje-installatie, —
het dolen en zwerfen in een vast-
gemeten ronde, van de barakken
tot de loopgraven en van de loop-
graven tot andere barakken, het
hand hebben, het buiten-staan in

November-nachten onder stort-
regens en stormende winden,
— het gestoord worden des nachts
door ratten, die nu brood komen
stelen, het lijf steeds mil wetend
vol ongedierte, 't strooslapen, —
in een woord al het gemak
waarin de beschreefde samen-
leving ons aan gewoon had
gemaakt, en dat wij nu niet
meer kennen, maakt het meer-
brinkend lijden uit van den
soldaat in de loopgraven.
(Wordt vervolgd.)

ONZE TAAL

De taal wordt nog
steeds te veel beschouwd als iets waar
van men niet eten moet, d. w. z. dat
men het niet noodig acht er veel
aandacht aan te schenken.

Het woordje "eten" moge
aanlokkelijk klinken in deze dagen
en het moge waarheid bevatten dat
men eerst en vooral voor mondbe-
hoeften dient te zorgen, dat beo-
gen alleen mag niet al ons doen
in beslag nemen en ons iets even
noodzakelijks doen verwaarlozen.
Wij hebben onze geestesbrood
noodig om standte te blijven in
deze stormwakkende tijden en dit
verkrijgen wij enkel bij middel
van de taal. Een onkundige in de
taal is als iemand die aanzit bij
een heerlijk maal zonder mes of
vork. Ik wil nu in het minst
niet wie ook die dit lezen zal
verdenken van eene onbeschoftheid,
waartoe hij in dit geval nog zijn
toevlucht zou kunnen nemen.

Doch rustte op ons
Vlamingen, zoo niet gerit van toek-
gevoel, die blaam niet als het betoef
mede aan te zitten aan wat de
ons omgevende wereld was aan
schonheidsgerechten voorzette? Wij
hadden geen kiloven vorken en geen
gouden bekken en zaten daar, de
oogen door schittering verblind en
proevensbegeerig den mond immer
toe. We waren daar misschien op
onze plaats niet! Doch en niet.
Hadden we ook maar hartelust in
eigen letterkunde al wat niet
degljker, lijner, pittiger, sappiger,
in een woord, smaakvoller kon
zijn, we moesten telkens even on-
bevreemdigd van het onoverberde af-
keeren. Dus gerief lag ergens ver-
borgen in een oude kast en we
waren bang er mee voor den dag
te komen, we wisten maar al te
goed dat we slordig waren ge-
weest en dat we misschien...
Maar, Vlamingen, weet dan dat
het ook van goud is en goud
nimmer roest.
Dat is het wat we

steeds voor oogen dienen te
houden. Onze taal is zoo mooi
en welluidend als elke andere,
voor ons dan ze zelfs veel mooier
zijn, maar we hebben ze niet
onderhouden, ze niet geknust.
En vraagt u nu zelf af, geachte
lezers, of het niet waar is dat,
niet dien natuurlijke trek naar
schoonheid, we veronachtzaamd
hebben omdat we niet lief hadden.
Waarom is het anders — laat me
ook eens liefelijk zijn — dat wij
onze Waalsche broeders zoo graag
naäpen en, om ook eens zoo
schoon als zij "bonjour" te zeggen,
de lippen snoezig spannen, maar
dan othutst staan omdat het
niet ging naar verwachten en
de j. te licht viel als een hout-
plaatje op 't water waar het een
zinkende steen hadde mogen zijn;
of dat we, om nog seftiger te
schijnen, en heel gevoelig "Oton-
nium" willen aan toevoegen, maar
de s ons ontglipt en wij het ge-
voel hebben dat we zeer onfat-
soenlijk nitgleden. Sonderling,
we vinden altijd het vreemde
schoon, dat inderdaad ook schoon
is, doch dat op zijn beurt niet
voor vreemden wil worden voort-
gebracht.

En zeggen die medige
gezegdes, die sake uitdrukkingen,
dat vloeiend en gemeten woord
dat ge dagelijks om te heen hoort
in de smijdlige taal die ook de
Wone is, is dan niets? Is het dan
niet alsof een teedere melodie
niet een ver verleden tot te op-

denkt, alsof uw onnvelde been
nithleat woord voor woord Wone
tong, die vastlag als ijs, loskomt
en het klank voor klank mede
van uwe lippen ploeit? Neen, het
is niet waar, Vlamingen, dat
bij den aanblik die zachte be-
handeling van het kind, dat zij
ontwervt toch lief hart, maar,
onbeholpen, niet durfde aan te
raken met ruwe handen, dat het
dan niet trilt in uw binnenste
van een eide aanvoering. In
uw rechtgeaard gemoed sluimert
diep en vast die heilige geest-
drift voor het goede en het verno-
derd schoone, maar ze sluimert er
ook onstimmenskrachtig en on-
nuttelijk.

Just daarom mogen
we niet onverschillig zijn, we
moeten die geestdrift levendig
houden door steeds te luisteren
naar het eigen geluid, die klank
op te vangen en ze trachten
weer te geven. Hoo te werken aan
de veredeling van het eigen schoon
is wat onze taal van ons vraagt.
Het is het enige middel om haar
recht en eerbied te laten weder-
varen en haar met fierheid te
zien prijken in de rij van mede-
dingsters.

E.V.

ZENDRACHT

Het is een feit dat men-
schen die een woord als het loven-
staande op hun vaandel plaatsen
door iedereen worden aanzien voor
heerige voorstanders van eendracht-
zin en dien van ook in praktisch
stellen, zoo waar blijkt het dat
de menigte niet beter vraagt dan
de menschen te gelooven wanneer
zij maar luide schreeuwen dit te
doen of dat te zijn.

Ergen wordt het nog,
wanneer een vaandelträger en
allen die hem naloopen in de
schittering der vlag, meenen een-
dracht te bespeuren, en zij 't daar
toch op hunne banieren zien staan.
't prijkt immers op de vlag, 't is
onze lens, dus roept Concordia,
Ere-eat, floreat, en de zachte
schapen en de mechtige lammen
blaten na.

Dat er bij onze onterofficie-
ren iets niet in een haak zit
met de "Concordia" blijkt wel uit
het programma van den feest-
avond van dinsdag l. l. Alles
was Fransch, of durven de Vla-
mingen niet, in naam der hei-
lige eendracht, hunne rechten
doen gelden.

Waar blijft de rasficheit
onzer Vlaamsche onterofficieren?
Waar blijft hunne oertuiging?
En dat men nu niet afkome
niet: alle onterofficieren kennen
Fransch. Dat telt niet mee, want
daartegenover zou men moeten
stellen: elk onterofficier zou na
vier jaar internering moeten
nederlandsch kennen, omdat dat
de taal is van de meerderheid zij-
ner onterofficieren, en het dus een
eenvoudige taal van eerbied zou
zijn die zoowel een overste aan
een minere, als een minere
aan zijn overste verschuldigd is.
Touder wederzijdsche waardeering,
die slechts oprecht kan zijn wan-
neer de goede wil zich in alles
laat onderscheiden, kan de tucht
en de orde in een instelling — al
berust die dan nog zovals het
leger, op macht — niet denkbaar
zijn; zonder wederkerige goede
wil, geen eendracht, nulla
Concordia!

Laten de heeren van het
feestcomité van den Kring Concor-
dia, er voor waken dat voortaan
het Nederlandsch tot zijn recht
kome; hoe zouden wij anders de
Vlamingen die er deel van maken,
moeten noemen? Dat zij vooral
bedenken, dat deze regelen niet
voortspruiten uit het of dat;
maar dat zij waarheid zijn.

A.V.

Kamporders

N° 44
 Duurtebyslag in
 rickeninrichtingen 1 Mei 1918

De duurtebyslag moet - aansen. Itg. 29/4 1918, N° 2552. A - door de zorg van de J. D. of J. G. worden betaald, ook aan die geïnterneerden, die ter verpleging in een militair hospitaal of in een andere rickeninrichting zijn opgenomen.

Deze byslag wordt niet genoten:
 1. bij verlof in het buitenland;
 2. door hen, die ofschoon tijdelijk in een rickeninrichting verblijvende of met verlof in het binnenland zijnde, vóór deze mutatie de byslag niet genoten van wege hunne hogere inkomsten als tewerkgestelden of van wege hunne toelagen.

N° 45
 Soldijverhoging als
 duurtebyslag 2 Mei 1918

De soldijverhoging, bedoeld in de order N° 990 is gewijzigd. Zij bedraagt nu voor:

Korporaal, brigadier en soldaat	£ 0.10 per dag;
Sergeanten en fouriers	0.12 —
eerste sergeanten	0.15 —
sergeanten-majoor	0.20 —
adjudanten	0.25 —

Itangeteekend wordt dat de verhoging sub. a. alleen wordt toegelaten als het wettelijke salaris minder dan fl. 2.50 en de verhoging sub. b. idem minder dan fl. 3.50 bedraagt.

N° 46
 Belasting voor
 rijwiel 2 Mei 1918

Wort aan de minder-mogende geïnterneerden medegedeeld, dat aan hen, die een rijwiel gebruiken geheel of gedeeltelijke ontheffing van belasting daarvoor zal kunnen worden verleend; in de eerste plaats aan hen, die het rijwiel benutten om daarmee naar hun gezin of naar hun werk te gaan.

De Venter

- "Noegã, pastiel... spēke veur an te like, vaive veur ne kluit, roek ze maar nit. Kaik, kaik, kaik...!"

Zoo roept nu de stroop, die vroeger in het staatsie-pak van Kapelmester, met sierlijk gebaar en... talent, niet door iedereen evenzeer gewaardeerd helaas, het dirigeerstokje hanteerde, maar die, sedert dat zijn kunstgevoel hem in den steek liet, venter geworden is in suikergoed.

Sic transit gloria mundi.
 Nu de magen der geïnterneerden op de zware proef gesteld worden, heeft de stroop, - wie zou het niet gelooven! - heel wat meer succes met zijn "Noegã, pastiel", dan met zijn vroeger muzik-uitvoeringen.

"Kaik, kaik, kaik", luist het zoo getrich mogelijk, zoo zangerig, zoo ontzarend, zoo aantrekkelijk, zoo... aanstekelijk, en daar gaan de kreten op, - "Kaik, kaik" - en de onkundige staat onthutst, en ziet hemelwaarts, in 't gevoel dat een groepje een den schreeuwend boven 't kamp ricken, maar tot zijn stomme verbazing moet hij erkennen, dat dit ook menschenkreten zijn.

Ik wensch den gewezen Kapelmester, koper en verkoper in 't klein, het beste.

M.

RUGBYWEDSTRIJD

DER ZEISTER GEINTERNEERDEN
 TE AMERSFOORT

Een pas gevormd 15 tal Rugbyspelers met 't Kamp Zeist, heeft verleden zondag 5 dezer voor een tabrijk en nieuwsgierig publiek een Rugby-match gespeeld tegen een 15 tal van het Amersfoortsche Quick.

Quick domineerde in den beginne in 't spel en behaalde 8 punten: 1 try en 1 goal. Maar na rust is het spel beter verdeeld, doch ten slotte komen onze spelers krachtiger opzethen. De tegenpartij weet zich goed te verdedigen, tot eindelijk een goede voorbraak onze wakkere aanvallers hun 1 try opleverde (3 punten) en kort daarop nog een. Hunne goal-kicks mislukten. Quick won de match met 8 punten tegen 6, niettegenstaande de meedevigheid van de onze. Toch een mooi succes! Het is een geanimeerde ontmoeting geweest waarbij het publiek met

veel animo het spel volgde.

Binnenkort hoop ik ons 15 tal een revanche-match te spelen evenals een match tegen de Victoriaanen, een 15 tal Jbilversummers.

Hedegebed.

VLAAISCHE STUDIEKRING

De laatste gewone liederavond op 1ste Mei had woorlijk veel trek. De zaal was om zoo te zeggen stampvol, hetgeen, hoe betruwendwaardig ook, sinds geruimen tijd niet meer voorgevallen was.

Onder de leden heerschte meer gezelligheid en leven, dank zij den gunstigen invloed der muziek op het gemoed.

De liederen gezongen door het volk, werden begeleid door het orkest van den Heere Jozyl-Hebrek, hetgeen tot hiertoe nog nooit had plaats gehad.

Als slotsluiting werd er opgevoerd het blijspel in een akt "Borteldwifjes".

De drie vertolkers: R. Severius, H. Puijlaerts en L. Lauwaert, verdienen ten volle het daverend applaus dat hun ten deel viel.

R.V.

Eene Lexing.

De Heer Dalmeijer, directeur van Dalmeijer's Instituut voor Zeldontwikkeling, uitgenoodigd door den W. & G. Jb. 1ste Luitenant Van Nulken, Chef van 't Bureau "Onderwijs", hield op Vrijdag jl. in de raadszaal van 't Kamp 4 eene lezing voor een tabrijk belangstellend publiek.

Ora in de inleiding gewezen te hebben op het nut der tellontwikkeling en op de noodzakelijke hermanische ontwikkeling van gemoed, verstand en lichaam, de drie factoren, waaruit onze persoonlijkheid bestaat, ging hij de verhouding van tusschen gedachte en spraak.

Het aandachtig gehoor waardeerde ten volke deze flinke, met tal van voorbeelden toegelichte studie.

R.A.

Aan de Belgen.

Op Maandag en Dinsdag 12 en 13 Mei zal verkrijgbaar worden gesteld prima sigarettenpapier à drie cent per boekje of fl. 1.50 per doos van 60 stuks, bij:

H. ENGELSMAN
 H.V. VIANDENSTR. 24
 AMERSFOORT

**PHENIX
BROUWERIJ
AMERSFOORT**

J. GROOTENDORST

HOF N° 38

RUIME SORTERING VAN ALLE SOORTEN
SCHOENEN EN LAARZEN
DEGELIJKE KWALITEIT

FOTOGRAFIE.

L. B. J. SERRE

*Uitstekende kunstwerken
Belgisch personeel
KAMPE en UTRECHTSCHEN WEG 42.
MATE PRINZENVERZORGER WERK.*

**OUDESTA ADRES
G. HULST**

HOF 42.

*Boter, Kaas
en eisenhandel
Aanbevolen door de
Belgen.*

DE AREND

ARNHEMSEHEWEG
AMERSFOORT

*Gelegenheid tot dansen
Elken Woensdag van 8 u.
tot 10 u.
en des Zondagsmiddags van
2 1/2 u. tot 4 1/2 u.
DE DANSLEERAAR: STEINEN*

**MAGAZIN
DE ZON**

GEBR. NAMERS
LANGESTRAAT

TEL INT. 158

*Spaans- en kinderecon-
omie, Manufacturen,
Bakkerij - Behangerij - Stoffenver-
rij*

METAALWARENHANDEL

"VULKAAN"

LANGESTRAAT 90.

HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN
GEREEDSCHAPPEN EN MATERIALEN
RUIME SORTERING
AANBEVELEND P. NIEROP

CAFÉ

TUSSCHEN

ALBERTSDORP

Josephine

Sels

EN
KRAAIENHORST

EERSTE KWALITEIT
MAASTRICHT EN PILSENER.

Wed. I. A. de Vries.
Lieve Vrouwestraat 50.
Amersfoort.

*Goedkoopste adres
voor yewaren en
gereedschappen.
Voor Belgen speciaal tarief.*

**WEST FLANDRIA.
VAARTKAAL. ROESLAERE.**

*De beste pannen, steenen, bu-
izen, beuputen, waterbakken,
Gewaasborst waterdicht ge-
wapend en gestampt beton.
Zichtwinnende middelen
voor nieuwe gebouwen.
Ontvochtiging van oude
gebouwen.*

Depot. Ghourout. Diamude.
BESTUURDER. RAYM. STEYNAERT.

**ROOK
DRAGON
TABAK**

FABRIKANT J. GRUND. GRONINGEN.

HE HENKAMP

LANGESTR. HOEK LANGEGRAENT

Costumes voor Heeren

Oversassen enz.

Broede keus van Kleeftoffen

4de hoedanigheid
Gematigde prijzen

**OPENING DER
NIEUWE MAGAZINEN
DE FAAM**

LANGESTRAAT 5

*Verkoopt uitsluitend solide
goederen tegen zeer lage prijzen*

**BELGISCHE
BANKETBAKKERIJ
C. STOOVE**

UTRECHTSCHEN STRAAT
RIJST EN VRUCHTEN
TAARTEN.

ST. NIKLAAS
VAN HASSELT.

ODEON

KROMMESTRAAT 38

DANSLESSEN

*Alle dagen van 7 1/2 tot 11 u.
Vrijdag uitgezonderd
Zondags van 5 1/2 tot 5 1/2 en 7 tot 11
Danslessen's Maandags
om 7 1/2 ure.*

A. SERNÉ & ZOON

Tel 5954 COSTUMIERS. OPGERICHT 1866.
Groenenburgwal, 56 AMSTERDAM.

Leveranciers van de SCHOUWBURGEN van ZEIST, HARDERWIJK.

Leveren Costumes in huur voor optochten,
tooneel, gecostumeerde bals, enz.

Nationale Klederdrachten.

HOLLAND-AMERIKA

LEVEN'S - INVALIDITEITS - RENTE VERZEKERING

HOOFDKANTOOR: 11 HOF. 3 GRAVENHAGE.

BIJKANT. UTRECHT. AMSTERDAM. ROTTERDAM

KAPITAAL. FL. 5.000.000.

*Soort een verzekering aan te gaan vraagt voorwaarden aan
om te verleggen vooraf
De Inspectie alrecht en omzigtende
28. 2. Overman. Invoersite. 1890
Verleggen v. het Int. Konink
Frans Copé. Dated 13. Kanis. J.*